

Sygn. akt V CZ 49/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie ze skargi J. J.

o wznowienie postępowania z powództwa J. J.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesów Sądu Okręgowego w W., Sądu Okręgowego w G., Sądu Rejonowego w G., Sądu Apelacyjnego w [...], Sądu Rejonowego w W., Sądu Apelacyjnego w [...] oraz Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 listopada 2013 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 czerwca 2013 r.,

1) oddała zażalenie i przyznaje radcy prawnemu J. P. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych podwyższoną o należny podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym;

2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 28 czerwca 2013 r. oddalił wniosek skarżącego o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania (pkt 1), odrzucił skargę o wznowienie postępowania (pkt 2) oraz zasądził na rzecz pełnomocnika skarżącego kwotę 4 428 zł tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu (pkt 3).

W zażaleniu na to postanowienie skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania tj. art. 168 § 1 k.p.c. oraz sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Instytucja przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej ma na celu odwrócenie ujemnych skutków, jakie ustawa wiąże z uchybieniem terminu. Przesłanką umożliwiającą uwzględnienie wniosku strony o przywrócenie terminu procesowego jest należycie uprawdopodobniony brak zawinienia w niedotrzymaniu tego terminu. Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. We wniosku o przywrócenie terminu należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek (art. 169 § 2 k.p.c.). Strona występująca o przywrócenie terminu zobowiązana jest zatem uprawdopodobnić twierdzenia uzasadniające żądanie, co oznacza przytoczenie twierdzeń i wskazanie okoliczności, z których wynika przekonanie o ich prawdziwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r., I CZ 142/11, niepubl.). W orzecznictwie jednolicie podkreśla się że, przy ocenie braku winy w niedotrzymaniu terminu czynności procesowej, istotny jest obiektywny miernik dochowania staranności jakiej można wymagać od osoby należycie dbającej o swoje interesy (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2004 r., IV CZ 63/04, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 24/01, niepubl.).

Zażalenie powoda zawiera zarzuty wyłącznie dotyczące postanowienia o oddaleniu jego wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Z mocy art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3

k.p.c., Sąd Najwyższy w postępowaniu zażaleniowym na wniosek strony rozpoznaje również te postanowienia sądu drugiej instancji, które nie podlegają zaskarżeniu w drodze zażalenia, a które miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Skoro postanowienie w przedmiocie przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, w ramach zażalenia należało dokonać uprzedniej kontroli trafności tego rozstrzygnięcia

Sąd Apelacyjny oddalając wniosek powoda o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania wziął pod uwagę nie tylko okoliczności usprawiedliwiające uchybienie terminowi dotyczące pełnomocnika ale okoliczności dotyczące samej strony. Podkreślił przy tym, że skarżącego nie można uznać za osobę nieporadną, niezdolną do złożenia samodzielnie skargi o wznowienie postępowania.

Zgodnie z art. 407 § 1 k.p.c., skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą wznowienia jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji – od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

Skarga została oparta na tym, że w dniu 6 czerwca 2012 r., a więc na ostatniej rozprawie Sąd pierwszej instancji oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego i pełnomocnik skarżącego w związku z tym złożył ogólne zastrzeżenie do protokołu na podstawie art. 162 k.p.c. Zarzutu apelacyjnego dotyczącego pominięcia tego dowodu Sąd Apelacyjny nie uwzględnił mając na uwadze brak wyczerpującego przytoczenia naruszonych przepisów przy okazji tego zastrzeżenia.

Pełnomocnik powoda obecny na rozprawie apelacyjnej dowiedział się o nieuwzględnieniu tego zarzutu, w dniu wydania wyroku Sądu Apelacyjnego, tj. w dniu 28 grudnia 2012 r., zaś odpis tego wyroku wraz z uzasadnieniem doręczono mu w dniu 28 stycznia 2013 r. po czym składał on w terminie skargę kasacyjną, która nie doprowadziła do wzruszenia zaskarżonego wyroku, skoro wystąpił ze skargą o wznowienie postępowania. Nie można było kwestionowanego orzeczenia uznać za nieuzasadnione, już z tego względu, że pełnomocnik procesowy był

kompetentny do wystąpienia ze skargą o wznowienie postępowania (art. 91 ust. 1 k.p.c.).

W świetle tych faktów termin do złożenia skargi o wznowienie postępowania upłynął w dniu 28 marca 2013 r.

Skarżący ponadto nie kwestionował ustalenia, że dowiedział się o zaskarżonym wyroku w dniu jego ogłoszenia. Tym samym od tego dnia także bezpośrednio powód, mimo iż jest osobą pozbawioną wolności i osadzoną w Areszcie Śledczym, miał możliwość podjęcia odpowiednich czynności prowadzących do wniesienia w terminie skargi o wznowienie postępowania.

Ze względu na trafne oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, sama skarga jako wniesiona po upływie przepisane terminu podlegała odrzuceniu. Zażalenie więc na postanowienie odrzucające skargę, należało oddalić (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).